مۇھەممەت ئوسمان ئەمرى

سېھىرنىڭ سىرى

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

مۇھەممەت ئوسمان ئەمرى

شەھەرنىڭ سىرى

(رومان)

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

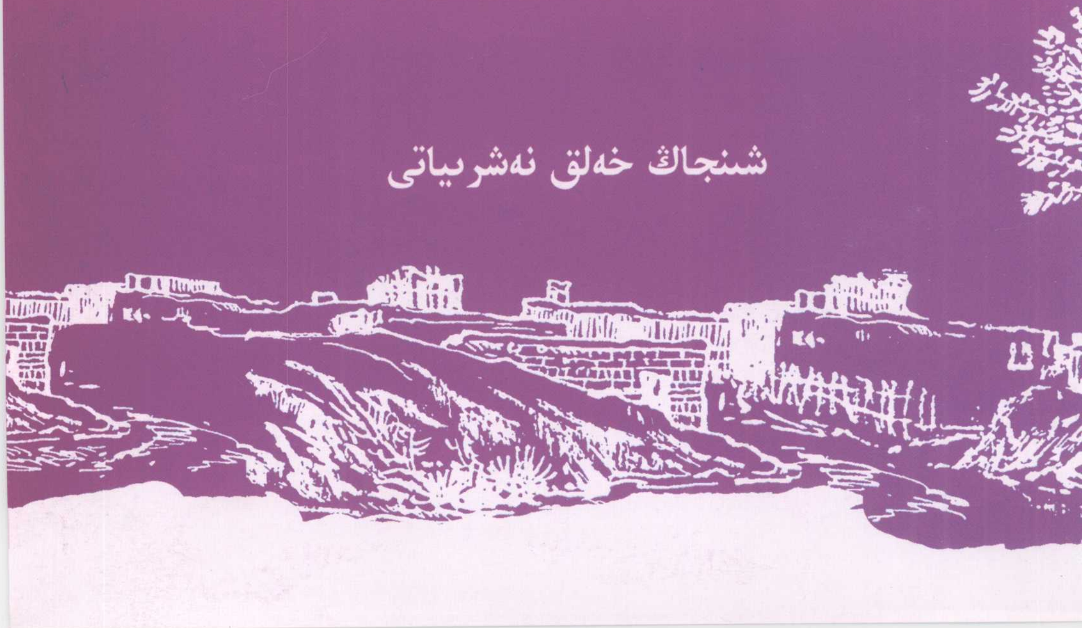

图书在版编目(CIP)数据

魔术的奥秘：维吾尔文/ 穆罕默德·奥斯曼著. —乌鲁木齐：新疆人民出版社，2007. 12
ISBN 978—7—228—11342—2

Ⅰ. 魔… Ⅱ. 穆… Ⅲ. 长篇小说—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言） Ⅳ. I247.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2007）第 200403 号

责任编辑	巴力江·扎帕尔
责任校对	热娜古丽·阿布力米提
特约校对	亚森·扎依莫夫
封面设计	艾克拜尔·萨力
绘　　画	帕尔哈提·依布拉音
出版发行	新疆人民出版社
电　　话	(0991)2827472
地　　址	乌鲁木齐市解放南路 348 号
邮　　编	830001
印　　刷	新疆金版印务有限公司
经　　销	新疆维吾尔自治区新华书店
开　　本	880×1230 毫米　1/32
印　　张	10.25
版　　次	2008 年 4 月第 1 版
印　　次	2008 年 5 月第 1 次印刷
印　　数	1—4000
定　　价	30.00 元

سىھىرنىڭ سىرى (رومان)

ئاپتورى : مۇھەممەت ئوسمان ئەمرى
مەسئۇل مۇھەررىرى : بارىجان زەپەر
مەسئۇل كوررېكتورى : رەناگۇل ئابلىمىت
تەكلىپلىك كوررېكتور : ياسىن زايىموف
مۇقاۋا لايىھىلىگۈچى : ئەكبەر سالىھ
مۇقاۋا رەسىمى ۋە قىستۇرما رەسىملەرنى سىزغۇچى : پەرھات ئىبراھىم
نەشر قىلىپ تارقاتقۇچى : شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى
تېلېفون : 0991—2827472
ئادرېسى : ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى : 830001
باسقۇچى : شىنجاڭ جىنبەن مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتى
ساتقۇچى : شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى
فورماتى : 880×1230 مىللىمېتىر 1/32
باسما تاۋىقى : 10.25
نەشرى : 2008 ـ يىلى 4 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
باسمىسى : 2008 ـ يىلى 5 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
تىراژى : 1—4000
كىتاب نومۇرى : ISBN 978—7—228—11342—2
باھاسى : 30.00 يۈەن

مۇھەررىردىن

ئەدەبىي ئىجادىيەت ۋە دولان تارىخ ـ مەدەنىيىتى تەتقىقاتى بىلەن ئىزچىل شۇغۇللىنىپ، سەمەرىلىك ئىجتىھات مېۋىلىرىنى ئوقۇرمەنلەر ھوزۇرىغا سۇنۇپ كېلىۋاتقان پېشقەدەم مۇئەللىپ مۇھەممەت ئوسمان ئەمرى 1935 ـ يىل 7 ـ ئايدا ئاقسۇنىڭ ئاۋات ناھىيىسىدە دۇنياغا كەلگەن. ئازادلىقتىن كېيىن ئاۋات ناھىيىلىك سودا ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلاردا خىزمەت قىلغان.

مۇھەممەت ئوسماننىڭ ئەدەبىياتقا بولغان قىزىقىشى بالا چاغلىرىدىن باشلانغان. ئاپىسى ھاشىخان موللا ئىبراھىم نۇرغۇنلىغان ئۇيغۇر خەلق داستانلىرى، چۆچەكلىرى ۋە ئەپسانە ـ رىۋايەتلىرىنى پىششىق بىلىدىغان، ئوقۇمۇشلۇق ئايال ئىدى. مۇھەممەت ئوسمان ئاپىسى ئېيتىپ بەرگەن داستان ـ چۆچەك، رىۋايەتلەرنى قىزىقىپ ئاڭلايتتى، ئېسىگە ئېلىۋالاتتى. ئۇ كېيىنچە، يەنى 1941 ـ يىلدىن 1948 ـ يىلغىچە ئۆز مەھەللىسىدە مەدرىسىدە ئوقۇپ بىلىم ئالدى، بۇ جەرياندا ئۇ قەدىمكى قوليازما ئەسەرلەرنى ئوقۇشنى ئۆگىنىپ، ئۆزىدە چاغاتاي ئۇيغۇر يېزىقىدىكى ئەسەرلەرنى ئوقۇپ چۈشىنەلەيدىغان ئىقتىدارنى ھازىرلىغان. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەرەب ـ پارس ئەدەبىياتىدىنمۇ خەۋەردار بولغان. پارس تىلىنى بىرقەدەر پىششىق ئىگىلىگەن. شۇ مەزگىللەردە ئۇ شەرق كلاسسىك ئەدەبىياتىنىڭ داڭلىق ۋەكىللىرىدىن شەيخ سەئدى، خوجا ھاپىز شىرازى، ئەبەيدۇللا لۇتفى، ئەلىشىر نەۋائى قاتارلىق ئەدىبلەرنىڭ ئەسەرلىرىنى سۆيۈپ ئوقۇغاندى. بۇ ھال ئۇنىڭ ئەدەبىي بىلىملىرىنى، جۈملىدىن

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ئەدەبىي ماھارەت جۇغلانمىسىنى بېيىتىپ، كېيىنكى چاغلاردا قولىغا قەلەم ئېلىپ ئەدەبىي ئىجادىيەت ۋە تەرجىمە بىلەن شۇغۇللىنىشىغا كۈچلۈك تۈرتكە بولغانىدى. ئۇ شۇ ئاساستا 1980 ـ يىللاردا ئۆزىنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى باشلىدى ھەمدە تارىخ ـ مەدەنىيەت تەتقىقاتى بىلەن شۇغۇللاندى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ھەرقايسى نەشرىياتلاردا ئىلگىرى ـ كېيىن «قانلىق ئېدىر» ناملىق رومانى ۋە بىر قىسىم شېئىر ـ رۇبائىيلىرى، چاغاتاي تىلىدىكى قولىيازمىلاردىن نەشرگە تەييارلىغان «جامىئى ھېكايە»، «تەنبىھات دەرۋىشىيە»، «تەزكىرەئى ئەختەم»، «نۇشىرۋان ھەققىدە ھېكايەت»، «زەربىئىل مەسەل»، «تەزكىرەئى قىرمىش»، «يۈسۈپ قادىرخان تەزكىرىسى»، قاتارلىق كىتابلىرى، پارس تىلىدىن تەرجىمە قىلغان «ئۆمەر ھەييام رۇبائىيلىرى» ناملىق كىتابى، «دولان مەشرەپ ـ مۇقاملىرى» ناملىق تەتقىقات كىتابى، «ئاۋات تارىخ ماتېرىياللىرى» (1 — 4)، «ئاۋات خەلق چۆچەكلىرى»، «جەۋھەر ھېكايىلەر»، «خۇلاسە تېببىيە» قاتارلىق تۈزگەن، تولپاپ نەشرگە تەييارلىغان كىتابلىرىدىن بولۇپ جەمئىي يىگىرمە پارچىدىن ئارتۇق كىتابى نەشر قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە «قانلىق ئېدىر»، «دولان مەشرەپ ـ مۇقاملىرى» قاتارلىق كىتابلىرى مۇنەۋۋەر ئەسەر مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن. ئاپتور يەنە يېقىندا «باھار تۈتەكلىرى» ناملىق رومانىنى ۋە «دولانلار» ناملىق تەتقىقات كىتابىنى نەشرىياتلارغا تاپشۇردى.

قولىڭىزدىكى بۇ كىتاب ئاپتورنىڭ يېقىنقى مەزگىللەردىكى بەدىئىي ئىزدىنىشىنىڭ مەھسۇلى بولۇپ، ئاپتور ئۇنىڭدا رېئال تېمىنى ئاساس قىلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ شەھەر ـ يېزىلىرىدا ساقلىنىۋاتقان بەزى زىيانلىق خۇراپىي ئادەتلەرنى ئۆتكۈر يۇمۇرىستىك ۋاستىلەر بىلەن ئېچىپ تاشلىغان.

ئەسەرنىڭ قىسقىچە مەزمۇنى

بۇ ئەسەردە مۇرەككەپ ۋەقەلىك سۇژىتى ئارقىلىق جەنۇبىي شىنجاڭ يېزا ـ بازار تۇرمۇشى بىرقەدەر كەڭ دائىرىدە ئەكس ئەتتۇرۇلگەن. باخشى، رەمبال، داخان، سېھىرگەرلەرنىڭ بىر ـ بىرىگە ماسلاشقان هالدا پېرە ئوينىتىپ «جىن ـ مەكىلاتلارنى ئەپسۇنلاش، غايىبنى كۆرۈپ خەۋەر بېرىش، سېھىر ـ جادۇ بىلەن ‹ئىسسىتقۇ ـ سوۋۇتقۇ› قىلىپ هاجەتمەنلەرنى مۇرادىغا يەتكۈزۈپ قويۇش، كىشلەرنىڭ تەقدىرىنى ئۆزگەرتىپ مۇشكۇللىرىنى ئاسان قىلىش، رەقىبلىرىدىن ئىنتىقام ئېلىپ بېرىش» قاتارلىق نەيرەڭۋازلىق ۋە خۇراپىي ئادەتلەر ئارقىلىق خەلقنى ئالدىغانلىقى ۋە قاقتى ـ سوقتى قىلغانلىقى شۇنداقلا خۇراپاتلىق كەلتۈرۈپ چىقارغان ئېچىنىشلىق ۋەقەلەر بايان قىلىنغان. جۈملىدىن، جەمئىيەتنىڭ تۈرلۈك قاتلاملىرىدىكى ناچار ئىللەتلەر، خىلمۇخىل نۇقسانلار قاتتىق پاش قىلىنىپ، ئامما ئىبرەتلەندۈرۈلگەن. خىلمۇخىل رېئال، پاجىئەلىك ئوبرازلارنىڭ پائالىيىتى هېكايە قىلىنىش ئارقىلىق نادانلىقنىڭ كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان يامان ئاقىۋەتلىرى كۆرسىتىپ بېرىلگەن هەمدە نادانلىقنى تۈگىتىش، خۇراپىي چوقۇنۇشلارغا قارشى تۇرۇپ ئىلىم ـ پەنگە ئىشىنىش ۋە ئۈنىڭغا ئەگىشىش تەشەببۇس قىلىنغان.

ئاپتوردىن

2000 ـ يىل 11 ـ نويابىر، ئاۋات.

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب قارا كۆزەينەكلىك ئايال 1

ئىككىنچى باب ئالا ئاتلىق كىراكەش 7

ئۈچىنچى باب گۇمان 20

تۆتىنچى باب سۇخەنچى ۋە سۇيىقەست 33

بەشىنچى باب يىراق يەردىن كەلگەن «لايلاي»... 49

ئالتىنچى باب ئورماندىكى داپ ئاۋازى 54

يەتتىنچى باب خىلۋەتتىكى سېھىرگەر 62

سەككىزىنچى باب موللا بىلەن دەللە 77

توققۇزىنچى باب خىسلەتلىك تۇمار 84

ئونىنچى باب كۈتۈپ تۇرغان ھاجەتمەن 94

ئون بىرىنچى باب قىلتاق 102

ئون ئىككىنچى باب ياندىن چىققان يانتاياق 115

ئون ئۈچىنچى باب يېڭى بازاردىكى غەلىتە ئىشلار... 129

ئون تۆتىنچى باب تەسكەيدىكى ئىشلار 137

ئون بەشىنچى باب ياللانغان قىز 149

ئون ئالتىنچى باب تۈن نىسپىدىكى جىددىي سىگنال 157

ئون يەتتىنچى باب شۇم خەۋەر 166

ئون سەككىزىنچى باب پۈتۈپ بولغان تەييارلىق 182

ئون توققۇزىنچى باب قەسەم 191
يىگىرمىنچى باب چىللاپ كېلىنگەن «مەكىلات»... 197
يىگىرمە بىرىنچى باب دەھشەتلىك كېچە 205
يىگىرمە ئىككىنچى باب غەزەپ ۋە نەپرەت 215
يىگىرمە ئۈچىنچى باب ئەپسۇنلانغان مۆجىزە............ 224
يىگىرمە تۆتىنچى باب ئۈچرىشىش 231
يىگىرمە بەشىنچى باب ئىككى دوست 242
يىگىرمە ئالتىنچى باب سېھىرلەنگەن مۇھەببەت.......... 253
يىگىرمە يەتتىنچى باب قارلىق سەھەر 261
يىگىرمە سەككىزىنچى باب جاھاننىڭ قۇلىقى بار 275
يىگىرمە توققۇزىنچى باب كوزا كۈندە سۇنمايدۇ ، كۈنىدە
سۇنىدۇ.............................. 282
ئوتتۇزىنچى باب سېھىرنىڭ سىرى 307

بىرىنچى باب

قارا كۆزەينەكلىك ئايال

بۈگۈن ھاۋا ئاجايىپ ئىسسىق ئىدى، قۇياشنىڭ زېمىنغا سىپىۋاتقان كۆيدۈرگۈچ ھارارىتىدىن پۈتۈن كائىنات گويا تونۇرغا ئايلىنىپ كەتكەندەك قىزىماقتا، ئاپتاپنىڭ دەستىدىن ئىشىكتىن باش چىقارغىلى بولمايتتى. قانداقتۇر بىرەر زۆرۈرىيەت بىلەن كوچىلاردا يۈرگۈچىلەر بولسا، شورلۇقتا يۈرگەن توخۇدەك ھاسىراپ، مەنزىللىرىگە تېزرەك يېتىۋېلىپ سايىداشقا ئالدىرايتتى. خوتۇن - قىزلار بولسا، يۈز گىرىملىرىنىڭ تەردە يۇيۇلۇپ كېتىشىدىن ئەنسىرىشىپ، يۈزىگە چۈشكەن ئاپتاپنى سومكىلىرى بىلەن توسىشاتتى. بەزىلەر سايە ئىزدەپ سودا دۇكانلىرىنىڭ بىرىنچى ئىشىكىدىن كىرىپ، ئىككىنچى ئىشىكىدىن چىقىپ دېگەندەك دۇكانمۇ دۇكان دوقۇرۇپ نىشانلىرىغا كېتىۋاتقان بولسا، بەزىلىرى لەڭپۇڭچى، ياماقچى، باققال ۋە راخاپچى دېگەندەك تىجارەتچىلەرنىڭ سايىۋەنلىرىنىڭ ئاستى بىلەن مېڭىشاتتى. ئۇششاق باللار بولسا قىپيالىڭاچ بولىۋېلىپ ئۆستەڭدىكى سۇغا چۈشۈۋېلىشقانىدى. دېمىسىمۇ بۇ كىچىككىنە ناھىيە بازىرىنىڭ قورۇلۇشى تېخى يېقىنقى يىللاردىلا باشلانغان بولغاچقا، كوچىلارنىڭ ئەسلىدىكى دەرەخلىرى قومۇرۇلۇپ،

قاقاسلىشىپ كەتكەنىدى. يېڭىدىن تىكىلگەن دەرەخلەر تېخى كىچىك بولغاچقا، سايە بەرگۈدەك ئەپتى يوق ئىدى.

ناھىيە بازىرىنىڭ دائىرىسى خېلى كەڭ، تۆت ئەتراپىغا ئاھالىلەر ئولتۇراقلاشتۇرۇلغان بولسىمۇ، كوچىلىرى ئەگرى - توقاي، يوللىرى ئېگىز - پەس، قۇرۇلۇشلىرى رەتسىز ئىدى. ئاھالىلەر رايونىدىكى ئۆيلەرنىڭ ھەممىسى ئوخشاشلا كوچا تەرەپكە ئارقىسىنى قىلىپ سېلىنغان بولۇپ، كوچا تەرەپكە كىچىك - كىچىك دېرىزىلەر قويۇلغانىدى. كوچىلىرىنىڭ تارلىقىغا قارىماي ئىككى تەرەپكە تىكىلگەن قاغا جىگدىلىرى شاخلاپ، ئەسلىدىكى تار كوچىلارنى تېخىمۇ تارلاشتۇرۇۋۇپ، دېرىزىلەرنى توسۇپ تۇراتتى. بازار مەركىزىنىڭ بولسا، بىر دەم سالقىنلاپ ئولتۇرغۇدەك تۈزۈكرەك بىر يېرى بولمىغاچقا، ئازراق ئاپتاپ چىقسىلا كوچىلىرى قايناپ كېتەتتى.

ناھىيە بازىرىنىڭ شەرقىگە جايلاشقان سەنەمباغ ئاھالىلەر رايونى تېخىمۇ قاقاس ئىدى. شۇنداق چىدىغۇسىز ئىسسىقتا، ئاپتاپتا كۆيۈپ تېرىلىرى قارىداپ كەتكەن بەش - ئالتە ياشلار قۇرامىدىكى بىر توپ بالىلار كوچىنىڭ ئىككى تەرىپىگە چىقىرىلغان كىچىك ئېرىقلاردىكى لاي سۇدا قوللىرىنى يەرگە تىرەپ، پۇتلىرى بىلەن سۇنى پولتۇڭلىتىپ ئويناۋاتاتتى. ئاندا - مۇندا ئۆتۈپ كېتىۋاتقان ئادەملەردىن باشقا، بۇ ئاھالىلەر رايونىدا بىر كىم كۆرۈنمەيتتى. ئادەتتىكى چاغلاردىمۇ يېڭى قۇرۇلغان بۇ ئولتۇراق رايونى قاقاسلىقىدىن تولىمۇ زېرىكىشلىك ئىدى. كىشىلەر ئۆزلىرىنىڭ بۇ يېڭى ماكانىدا ناتونۇش ياكى سىرداشمىغان كىشىلەر بىلەن قوشنا بولۇپ ئولتۇراقلاشقاچقا، زېرىكىشتىن تۇرغۇسى كەلمەيتتى. شۇڭا سەھەر تۇرۇپلا ھەركىم ئۆز تىجارىتى ئۈچۈن بازار مەركىزىگە ماڭاتتى، ئوقۇغۇچىلار مەكتەپلىرىگە كېتەتتى. ئىشسىزلار ۋە بىكار تەلەپ ئوغۇل - قىزلار بولسا، چوڭلارنىڭ يوقلۇقىدىن پايدىلىنىپ ئېشەك ھاڭرىغان، داپ داراڭلىغان جايلارغا يورغىلايتتى. بىليارتخانا، قاۋاقخانا ۋە خىلۋەتلەردە

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

يۇرۇپ، بەزىلىرى پۇل بۇزۇپ كەلسە، بەزىلىرى ئاز - تولا خىراجەت پۇلى تېپىپ، ئاتا - ئانىلىرى بازاردىن كەلگۈچە ئالدىدا كېلىشىۋېلىپ، يۈز - كۆزلىرىنى يۇيۇۋېتىپ، ھېچ يەرگە بارمىغاندەك بولۇپ ئولتۇرۇشاتتى.

سەنەمباغ ئاھالىلەر رايونىنىڭ غەربىدە شەھەر مەركىزى بىلەن ئاھالىلەر رايونىنى ئايرىپ تۇرىدىغان ئەللىك مېتىر كەڭلىكتىكى بىر ئۆستەڭ بار ئىدى. ئۆستەڭ بويىدىكى ئاسفالت يول خۇددى دەرەخ يىلتىزلىرىدەك شەھەر ۋە يېزا يوللىرىنىڭ ھەممىسىگە تۇتاش بولغاچقا، چوڭ قاتناش يوللىرىدەك ئۇنىڭدا يولۇچىلارنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمىسىمۇ، ئارىلاپ - ئارىلاپ يۈك ماشىنىلىرى، كوزۇپ سۆرەتكەن تراكتورلار، موتسىكلىت، ۋېلىسىپىتلار، ئۈستىگە سايىۋەن قىلىغان تۆت چاقلىق كىرا ھارۋىلىرى ئۆتۈپ تۇراتتى.

بۈگۈنكى ئىسسىقتا بولسا، يا ماشىنا، تراكتور ۋە ياكى پىيادىلەردىن ھېچ ئەسەر يوق ئىدى. بۇنىڭغا بۈگۈنكى ئىسسىقنىڭ قالتىسلىقى سەۋەب بولدىمۇ ياكى ئالدىنقى كۈنلەردە كوچىلاردا تارقىلىپ يۈرگەن «پالانى يەردە ئىككى موتسىكلىتنىڭ ماي باكىغا ئوت كېتىپتۇ، پوكۇنى يەردە كېتىۋاتقان ماشىنىغا ئوت كېتىپتۇ» دېگەندەك گەپلەر سەۋەب بولدىمۇ بىلگىلى بولمايتتى.

مۇشۇنداق چىدىغۇسىز دىمىقتا، بېشىغا قارا رومال ئارتىپ، قارا كۆزەينەك تاقىۋالغان، ئاغزىغا يۈز - كۆزلىرىنى يېپىپ تۇرغۇدەك يوغان ماسكا تارتقان، قارا گىرىپتىشىندىن پۇتىغا سۆرۈلۈپ تۇرىدىغان يوغان پەرەنجە كىيگەن، ئىشتىنىنىڭ پۇچقاقلىرىغا رەڭگارەڭ مەشۇت يىپلار بىلەن قاراپ ئولتۇرغۇدەك چىرايلىق قىلىپ قىزىلگۈل سۈرىتى نەقىشلىنىۋالغان بىر چوكان ئاسفالت يولنىڭ بويىدىكى قويۇق ئۆسكەن سۆۋادانىنىڭ ئارىسىدىن چىقىپ كەلدى. ئۇ گاھ ئاسفالت يولنىڭ قاپ ئوتتۇرىسىغا كېلىپ، يولنىڭ ئىككى بېشىغا يىراق - يىراقلارغىچە سەپسېلىپ قارىسا، گاھ يولدىن چېكىنىپ، يەنە ھېلىقى سۆۋادانىنىڭ

ئارقىسىغا ئۆتۈپ، ئۆزىنى دالدىغا ئالاتتى. ئۇنىڭ بۇ ھەرىكىتى بىر قانچە رەت تەكرارلاندى. ۋاقت ئۆتكەنسېرى بۇ چوكان جىددىيلەشمەكتە ئىدى. ئۇنىڭ ھەرىكىتى بىرەر ۋەھىمىدىن ئۆزىنى چەتكە ئېلىشقا تەقەززالىنىپ، گۇدرەت ئىچىدە تۇرالمايۋاتقانلىقىدىن دېرەك بېرەتتى.

چوكان مۇشۇنداق ئەندىشە ئىچىدە تۇرغاندا، چوڭ بولۇپ قالغان تەك دېمەتلىك باللاردىن بىرقانچىسى يولنىڭ شىمال تەرىپىدىن چىقىپ كەلدى. دەل ھېلىقى چوكان مۆكۈنۈپ تۇرغان سۇۋادانلىقنىڭ ئۇدۇلىغا كەلگەندە، ئۇلاردىن بىرى:

— ئاداشلار! ئىسسىققا پايلىيالمىدىم. بۇ يەردە بىردەم سايىدىغاچ قارتا ئوينىمايمىزمۇ!؟ — دېگەنىدى، ئىككىنچى بىرى:

— شۇنداق ئىسسىقتا قارتا ئوينايلى دەمسىنا! بۇ يەردە ئادەم يوقكەن، مەن سۇغا چۈشمەن، قانداق! سىلەرچۇ؟ — دەپ توختاپ، ئۆستەڭنىڭ قېشىدا كىيىملىرىنى سېلىشقا باشلىدى. يەنە بىرىمۇ:

— قېنى كىلىڭلار؟ لاي سۇ ئادەمگە بەك پايدا قىلىدۇ، بىردەم ئويناپ كېتەيلى! — دەپ، ھېلىقى چوكان مۆكۈنۈپ تۇرغان سۇۋادانلىقنىڭ ئالدىدىلا ئۆرە تۇرۇپ ئىشتان - كۆڭلەكلىرىنى سالدى. كىيىملىرىنى قاتلاپ سۇۋادانىنىڭ تۈۋىدە قويۇپ، بىرىپ ئۆزىنى ئۆستەڭگە تاشلىدى. ئەمما، ئۇلارنىڭ كىيىم سالغان جايى بىلەن ئۇ چوكاننىڭ ئارىلىقى ئاران ئۈچ - تۆت مېتىرلا كېلەتتى. ئايال بولسا، بىر تۈپ پاخپاق ئۆسكەن جىگدە شاخلىرىنىڭ ئارقىسىدا تۇرۇپ، ھېلىقى بالىغا سەپسىلىپ تۇراتتى.

شۇنداق قىلىپ، ئون بەش - ئون ئالتە ياشلار ئەتراپىدىكى بۇ باللار كىيىملىرىنى سېلىپ، يالىڭاچ بولۇپ ئۆستەڭگە سەكرەشتى.

باللار گاھى قاشقا چىقىپ ئاپتاپقا قاقلىنىپ، گاھى ئۆستەڭگە سەكرەپ، خېلى ئۇزاققىچە ئوينىدى.

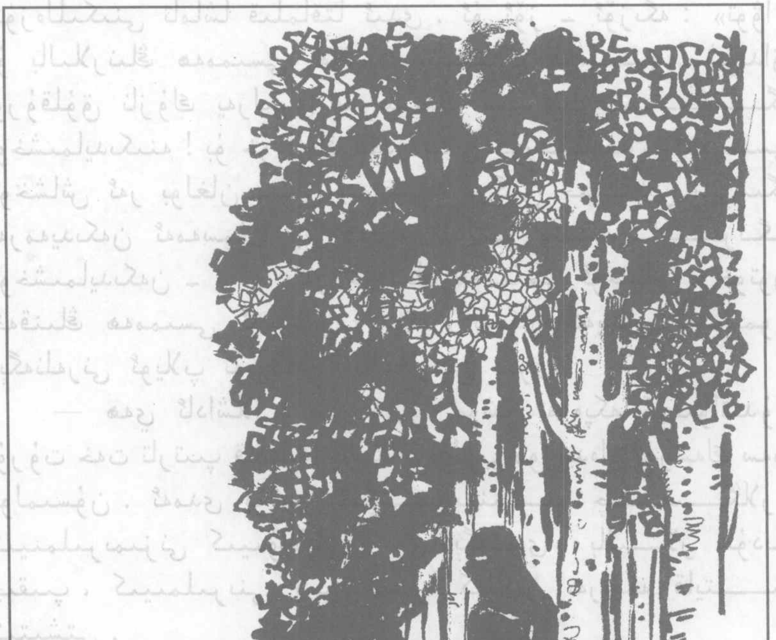

قارا كۆزەينەكلىك ئايال بولسا، ئۆزىنىڭ ئالدىراۋاتقان ئىشلىرىنى ئۇنتۇپ قالدىمۇ - قانداق، ئەمدىلىكتە باللارنىڭ بەدەن گۈزەللىكىنى تاماشا قىلماقتا ئىدى. ئۇ ئۆز - ئۆزىگە: «تووۋا، بۇ باللارنىڭ ھەممىسى تەڭ دېمەتلىكتەك قىلىدۇ. شۇنداق تۇرۇقلۇق نازۇك يەرلىرى بىرسىنىڭ بىرسىنىڭكىگە ئوخشىمايدىكىنە! بۇ خۇدانىڭ قۇدرىتىنى كۆرمەمدىغان. ھەممىسى ئوخشاش ئەر بولغان بىلەن بىرسىگە بەرگەن خىسلەتنى بىرسىگە بەرمەيدىكەن ئەمەسمۇ؟ بۇ گەپچە ئايالمۇ بىر - بىرىگە ئوخشىمايدىكەن - دە. ‹ئەر خەقنىڭ ھەممىسى ئوخشاش، خوتۇن خەقنىڭ ھەممىسى ئوخشاش› دېگەن بىكار گەپكەن ئەمەسمۇ» دېگەنلەرنى ئويلاپ تۇرغاندا، باللاردىن بىرى:

— ھەي ئاداشلار! بىر ھارۋا مۇشۇ تەرەپكە كېلىۋاتىدۇ. بۇرۇت خەت تارتىپ قالغاندا يالىڭاچ بولۇپ موزايدەك يۈرسەك سەت بولمىسۇن. ئەمدى بولدى قىلىپ يېنىپ چىقىڭلار! كىيىملىرىمىزنى كىيىۋالايلى! — دېگەنىدى. باللار سۇدىن چىقىپ، كىيىملىرىنى كىيىپ، كەلگەن تەرەپكە قايتىپ كېتىشتى.

ئايال بولسا، ھارۋا كەلگەنلىكىنى ئاڭلاپ، مۇرادى ھاسىل بولغاندەك سۆيۈنۈپ، ھەممە ئەندىشىلىرىدىن خالاس بولغاندەك بولدى. مۆكۈنگەن يېرىدىن چىقىپ يولنىڭ ئوتتۇرىغا بېرىپ قارىغانىدى، جەنۇب تەرەپتىن سايىۋەنلىك بىر كىرا ھارۋىسىنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى. ئەمما ھارۋا ناھايىتى ئاستا كېلىۋاتاتتى. چوكان ھارۋىنىڭ ئالدىغا بېرىشقا تەمشىلىپ تۇراتتى، يولنىڭ شىمال تەرىپىدىن موتسىكلىتنىڭ ئاۋازى كەلدى. ئۇ ئۇلارنىڭ كۆرۈپ قېلىشىدىن ئەنسىرەپ، يەنە ھېلىقى مۆكۈنۈپ تۇرغان جايىدا كۈتۈپ تۇردى.

ئىككىنچى باب

ئالا ئاتلىق كىراكىش

يىراقتىن كۆرۈنگەن هارۋا بارغانسېرى يېقىنلاپ كەلمەكتە ئىدى. بادام دوپپىلىق ئوتتۇرا بوي، ئاق يۈزلۈك، بۇرۇتلۇق، چوڭ - چوڭ كۆزلىرىنىڭ ئەتراپىغا قورۇق چۈشۈشكە باشلىغان ئوتتۇز بەش - قىرىق ياشلار ئارىلىقىدىكى ئاق كۆڭلەكلىك بىر كىشى هارۋىسىنىڭ سول تەرىپىدە يۆكۈنۈپ ئولتۇراتتى. ئېتى ئاستىلاپ قالسا، گاھىدا هەيدەپ قوياتتى، گاھىدا مەيلىگە قويۇپ بېرەتتى. ئۇنى ئۇيقۇ باستىمۇ ياكى غەم - قايغۇ باستىمۇ، ئىشقىلىپ، مۈگدەپ قالغاندەك بېشىنى ساڭگىلىتىپ كۆزىنى يۇمۇۋالغانىدى. هارۋىغا بوي - تۇرقى ئېگىز، ئارغىماقتەك چىرايلىق ئالىجەدە قوشۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئاق گۈللىرى قىزغۇچ تېنىگە ئاجايىپ ياراشقانىدى. شۇغىنىسى، بۇ ئات ئۆزىنىڭ سۆلىتىگە يارىشا ماڭماستىن، هورۇنلۇق بىلەن ئېغىر قەدەم تاشلاپ، بارغانسېرى ئاستىلاپ ماڭماقتا ئىدى.

هارۋىنىڭ ئارقىسىدىن كېلىۋاتقان كىچىك تراكتور پاقىلدىغان سەت ئاۋازلىرى بىلەن مەست كىشىلەردەك دەلدەڭشىپ كەلگەن پېتى ئارقا - ئارقىدىن سىگنال بېرىپ هارۋىنى يانداپ

ئۆتۈپ، ئاسفالت يولنىڭ ئوڭ تەرىپىدىكى تار يولغا بۇرۇلۇپ يۈرۈپ كەتتى. هارۋىكەش بېشىنى كۆتۈرۈپ هارۋىسىنى يولنىڭ ئوڭ تەرىپىگە تارتىپ تۇرۇپ، تراكتور ئۆتۈپ بولغاندىن كېيىن، تراكتورچىغا قاراپ ئارقىسىدىن نەچچىنى تۈكۈرۈۋەتتى.

تراكتورنىڭ كىچىكلىكىگە باقماي، قوش سىگنال بېكىتىۋالغانىدى، ئۇ كىشىنىڭ يۈرىكىنى يېرىۋەتكۈدەك دەرىجىدە دەھشەتلىك پاقىلدايتتى. هارۋىكەش تراكتورچىنى قاغاپ:

— ئىلاھىم بوينۇڭ سۇنۇپ ئۆلەرسەن! قارىغا! ئادەم يوق يولدىمۇ بەرگەن سىگنالىنى؟ ئۆلگۈر مۇناپىق! — دەپ غودۇڭشىماقتا ئىدى.

تراكتورنى هەيدەپ كېتىۋاتقان ئون بىر - ئون ئىككى ياشلار ئەتراپىدىكى كىچىك بالا ئىدى. ئۇ ئادەم يوق يولدىمۇ سىگنالنى ئۇرغان پېتى يۈرۈپ كەتتى.

هارۋىكەش تېرىكىپ:

— چۇ، دەيمەن چۇ! هۇ - لەقۋا! خەپ توختاپتۇر سېنى قاسساپقا ساتمايدىغان بولسام! سېنى يوقاتمايدىغان بولسام ھەر ئىككىمىز ئاچلىقتا ئۆلىدىغان ئوخشايمىز! — دەپ، ئاغزىغا كەلگەنچە تىللاپ، ئالىنجەدىگە ئارقا - ئارقىدىن بىرقانچە قامچا ئۇرۇۋەتتى. ئالىنجەدە بولسا، ئۇنىڭ قامچىسىدىن ئانچە بەك قورقۇپمۇ كەتمەيتتى. قامچىنى شۇنداق كۆتۈرۈشىگە، بېلىنى ئېگىپ قورسىقىنى ئىچىگە تارتىپ تۈگۈلۈۋالاتتى. قامچا تېگىپ بولغاندىن كېيىن، بېلىنى رۇسلاپ، ئاۋۋالقى مېڭىشىنى ئۆزگەرتمەي ماڭاتتى.

بىراق، بۇ ئات شۇنداق قاشاڭ، ئەبگارلىقىغا باقماي، بىرەر بايتالنى كۆرسە، كىشنەپ ئۆرە بولاتتى - دە، تارتقانغىمۇ ئۇنىماي، هارۋىنىڭ چاقلىرىنىمۇ يەرگە تەگكۈزمەي شامالدەك ئېلىپ قاچاتتى. ئادەتتە تېز كېتىۋاتقان چاغدا يولدا بىرەر يەردە سۈيدۈك ئۇچراپ قالسا، شۇنى بىر قېتىم پۇرىۋالمىغۇچە ئۇرسىمۇ ماڭغىلى ئۇنىمايتتى. سۈيدۈك پۇراپ تۇرۇۋالسىمۇ كارى چاغلىق، ئەڭ

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com